

Надійшла до редакції 11.02.2013

УДК 339.138

Оптимізація виробничої програми сучасного промислового підприємства на прикладі ВАТ «Завод Південкабель»/ Скворчевський О. Є., Божко Ю. М.// Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства – Харків: НТУ «ХПІ». – 2013. – №7(981). – С. 126–133. – Бібліогр.: 10 назв.

Целью работы была разработка методики оптимизации производственной программы крупного металлообрабатывающего предприятия, максимально приближенная к современным реалиям их функционирования. Исследования осуществлялись на примере ЗАО «Завод Южкабель». Для достижения поставленной цели были собраны необходимые количественные и качественные параметры работы предприятия, поставлена, формализована и решена оптимизационная задача.

Ключевые слова: оптимальная производственная программа, кабельно-проводниковая продукция, критерий оптимальности, экономико-математическая модель, оперативная оптимизация, чувствительности решения.

The aim of the work was to develop methods to optimize the production program of a large metal works, as close to the current realities of their operation. Studies carried out by the example of PJSC «Yuzhcable Works». To achieve this goal have been collected and the quantitative parameters quality the enterprise, set, formalized and solved optimization problem.

Keywords: optimal production program, cables and wires, optimality criterion, economic and mathematical model, operational optimization, sensitivity solutions.

УДК 65.012.8

Г. В. СУШКО, студент, НТУ «ХПІ»

ВПЛИВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМСТВА

В даній статті розглядаються напрями державного регулювання підприємницької діяльності, складові економічної безпеки підприємства, а також проводиться аналіз складових державної політики, що впливають на економічну безпеку підприємства.

Ключові слова: економічна безпека, підприємницька діяльність, державна політика, напрями державного регулювання.

Постановка проблеми. Поняття економічної безпеки має багато видінь і тлумачень, що знаходять відображення у великій кількості визначень. Так, Данич В. М. трактує поняття економічної безпеки підприємства, як складну багатофакторну категорію, яка дозволяє зберігати стійкість до зовнішніх та внутрішніх загроз, а також характеризує здатність економіки до розширеного самовідтворення для задоволення потреб на якомусь визначеному рівні [1].

Згідно визначення інших авторів, економічна безпека – стан економіки, при якому забезпечується досить високе і стійке економічне зростання, ефективне задоволення економічних потреб, контроль суб'єкта господарювання за рухом

і використанням ресурсів, а також захист економічних інтересів на національному і міжнародному рівнях [2].

Бендіков М. розуміє економічну безпеку підприємства, як захищеність його науково-технічного, технологічного, виробничого та кадрового потенціалу від прямих або непрямих загроз [3].

З метою досягнення найбільшого рівня рентабельності підприємство має проводити роботу із забезпечення максимального значення складових економічної безпеки своєї діяльності. Н. В. Штамбург виділяє такі складові економічної безпеки як:

- фінансова (досягнення найбільш ефективного використання ресурсів);
- політико-правова (дотримання чинного законодавства, всебічне правове забезпечення правової діяльності підприємства);
- інтелектуальна і кадрова (збереження і розвиток інтелектуального потенціалу підприємства, ефективне управління персоналом);
- техніко-технологічна (ступінь відповідності застосованих на підприємстві технологій сучасним світовим аналогам за умови оптимізації витрат ресурсів);
- інформаційна (ефективне інформаційно-аналітичне забезпечення господарської діяльності підприємства);
- екологічна (дотримання чинних екологічних норм);
- силова (забезпечення фізичної безпеки працівників підприємства) [4].

Актуальність. Незалежно від визначення поняття економічної безпеки підприємства, цілком зрозуміло, що значний вплив на її рівень має державний апарат. А в період реорганізації державних органів та реформування стану державного регулювання, питання впливу державної політики на економічну безпеку підприємства є доволі актуальним.

Ціль статті. Саме тому, головною метою, яку ставить автор, є визначення впливу складових державної політики на економічну безпеку підприємства. Додатковою метою є пошук зв'язку між напрямками державного регулювання підприємницької діяльності та складовими економічної безпеки підприємства.

Постановка задачі. У ході поставленої мети були поставлено такі задачі, як визначення чинників та напрямків державного регулювання підприємницької діяльності, аналіз складових економічної безпеки підприємства, а також їх зв'язок.

Викладення основного матеріалу. Л. Юрович виділяє внутрішні та зовнішні чинники, які впливають на діяльність підприємства. До внутрішніх зараховуються такі: вид діяльності підприємства; досвід та кваліфікація керівництва і персоналу; наявність відповідних комунікацій для підприємства; форма власності; пропорції між власним і залученим капіталом; інноваційна діяльність; організація виробництва; показники фінансового стану; ефективна маркетингова діяльність [5]. До зовнішніх факторів відносяться: економічна ситуація в країні, державні органи, рівень конкуренції, частка ринку, постачальники, споживачі, нові технології.

Держава робить найбільш помітний і значний вплив на формування економічної безпеки підприємницької діяльності за рахунок державного регулювання підприємницької діяльності, що носить характер прямого і непрямого впливу [6].

Непряме регулювання управлінням підприємницькою діяльністю формує систему мотивації, створює стимулюючі умови для діяльності суб'єктів ринкових відносин і виступає в таких формах, як податкова система, цінова і фінансово-кредитна політика, державне замовлення. Державне регулювання підприємницької діяльності, незалежно від форми власності підприємства на засоби виробництва, здійснюється за допомогою правових, економічних і соціальних заходів.

До прямого державного регулювання належить розроблення державою нормативних актів, положень, заходів, що безпосередньо впливають на діяльність суб'єктів ринкових відносин. У рамках прямого державного регулювання основним інструментом регулювання економічних умов діяльності підприємств є прийняття законів і документів законодавчого характеру. Особливо важливими для підприємств є законодавчі і нормативні акти з питань оподаткування, інвестиційної діяльності, організаційно-правових форм діяльності. Державне регулювання діяльності підприємств здійснюється за напрямками, поданими на рисунку.

Рис. – Основні напрями державного регулювання підприємницької діяльності

Як бачимо, мета фінансової та політико-правової складових економічної безпеки підприємства співпадає майже з усіма напрямками державного регулювання підприємницької діяльності. Адоніна В. В. стверджує, що у процесі оцінки поточного рівня забезпечення фінансової складової економічної безпеки підлягають аналізу:

- фінансова звітність і результати роботи підприємства – платоспроможність, фінансова незалежність, структура й використання капіталу та прибутку;
- конкурентний стан підприємства на ринку – частка ринку, якою володіє суб'єкт господарювання;
- рівень застосовуваних технологій і менеджменту; ринок цінних паперів підприємства – оператори та інвестори цінних паперів, курс акцій і лістинг [7].

Більшість із вказаних понять регулюються чинним законодавством, а саме положеннями про фінансову звітність, про бухгалтерський облік та податковим законодавством. А саме тому, автор вказує на найбільшу впливовість з боку держави на фінансову та політико-правову складову економічної безпеки.

Результати досліджень. За прогнозом фахівців, номінальний ВВП у 2013 році складе 1576 мільярдів гривень, а отримувані доходи від сплати податків 300,1 мільярдів гривень [8]. Податкове навантаження, в свою чергу, що розраховується як співвідношення податкових платежів до ВВП, складатиме 19,04%. А враховуючи той факт, що українські підприємства майже п'яту частину валового продукту сплачують до бюджету у вигляді податків та зборів, автор вважає, що процес оподаткування має значний вплив на фінансову складову економічної безпеки підприємств. Але, на жаль, цьому явищу приділена недостатня увага з боку вітчизняних науковців.

Саме тому, на думку автора, при аналізі фінансової складової економічної безпеки підприємства необхідно розглядати не лише платоспроможність, фінансову незалежність, структуру й використання капіталу та прибутку, стан підприємства на ринку чи його управління, а й процес оподаткування як окремий компонент фінансової складової економічної безпеки підприємства. Це, в свою чергу, надасть змогу більш детально розглянути можливі загрози для підприємства, що спричинені процесом оподаткування, а також надасть додаткову можливість пошуку шляхів уникнення цих загроз.

Висновок. Отже, у ході поставленої мети було проведено аналіз напрямів державного регулювання підприємницької діяльності та складових економічної

безпеки підприємств. Можна зробити висновок щодо значного впливу державної політики на складові економічної безпеки, а саме на фінансову та політико-правову. Тому при аналізі, на думку автора, головним чином, слід розглядати саме ці складові економічної безпеки підприємства. Також автором було запропоновано виділити процес оподаткування підприємства як окремий компонент фінансової складової економічної безпеки підприємства.

Список літератури: 1. Даніч В. М., Понятійний апарат теоретико-множинних моделей економічної безпеки/ В. М. Даніч// Економіка Менеджмент Підприємництво, № 24 (II)/ 2012. 2. Мехеда Н.Г., Особливості оцінки економічної безпеки за окремими функціональними складовими [Електронний ресурс]// Н. Г. Мехеда, А. Маджула, Черкаський національний університет ім. Б.Хмельницького. 3. Бендиков М.А., Экономическая безопасность промышленного предприятия (организационно-методический аспект) // Консультант директора. – 2000. –№2. 4. Н.В. Штамбург, Складові економічної безпеки підприємства, Дніпропетровський університет економіки та права імені Альфреда Нобеля, 2011, Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. 2011. № 1 (4). 5. Юрович Л., Економічна безпека підприємства: сутність, чинники впливу, основні проблеми / Л. Юрович // Національний університет «Львівська політехніка». – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. – 564 с. – С. 234-237. 6. С.В. Васильчак, М.Р. Маланчук, Діагностика впливу державного регулювання на економічну безпеку підприємницької діяльності/ С.В. Васильчак, М.Р. Маланчук// Економіка, планування і управління галузі// Науковий вісник НЛТУ України. – 2009 – Вип. 19.12, С. 197-202. 7. Адоніна В. В., Сутність та класифікація видів діяльності служби безпеки підприємства/ В.В. Адоніна// Національний гірничий університет, 2012. – 205 с., С. 6-8. 8. Закон України «Про Державний бюджет України на 2013 рік»// Верховна Рада України; Закон, Бюджет, Перелік від 06.12.2012 № 5515-VI.

Надійшла до редакції 11.02.2013

УДК 65.012.8

Вплив державної політики на економічну безпеку підприємства/ Сушко Г. В. // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства – Харків: НТУ «ХПІ». – 2013. – №7(981). – С. 133–137. – Бібліогр.: 8 назв.

В данній статті розглядаються напрямки державного регулювання підприємницької діяльності, складові економічної безпеки підприємства, а також проводиться аналіз складових державної політики, які впливають на економічну безпеку підприємства.

Ключевые слова: економічна безпека, підприємницька діяльність, державна політика, напрямки державного регулювання.

The ways of the government regulation of the business activities and the components of the company's economy security are viewed in this article. Also we can see the analysis of the components of the state policy, which have influence on the company's economy security.

The main words: economy security, business activities, state policy, ways of the government regulation.

УДК 659.4: 336

Д. А. ТЕРЕЩЕНКО, канд. держ. упр., доц., ХНУБА, Харків